

लोकसत्ता

मुंबई, पुणे, नागपूर, अहमदनगर, औरंगाबाद आणि दिल्ली येथून प्रसिद्ध

लोकमान्य, लोकशक्ती!

क्रीडा
द्वेन्टी-२०मध्ये
अग्रस्थान
स्वाजवत!

अग्रलेख
ही 'दिशा' कोणती?
लोकप्रतिनिधींच्या राजकीय कपरा-कुंडी प्रदर्शनात एका पैचेही स्वास्थ नाही, हे या मंडळीस खडसावून सांगण्याची वेळ येऊन ठेपली आहे...

इथेनॉल पंपांबाबत सहा महिन्यांत धोरण

'लोकसत्ता इथेनॉल परिषदे'त केंद्रीय वाहतूकमंत्री नितीन गडकरी यांची ग्वाही

लोकसत्ता प्रतिनिधी

पुणे : पारंपरिक इंधनाला पर्याय ठरू शकणाऱ्या इथेनॉलचे पंप सुरू करण्याबाबतच्या धोरणात अद्याप अडकणी आहेत. पुढील चार-सहा महिन्यांत त्या दूर करून पंपांबाबत धोरण राबविण्यात येईल, अशी ग्वाही केंद्रीय वाहतूकमंत्री नितीन गडकरी यांनी सोमवारी दिली. कारखान्यांनी साखरेपेक्षा इथेनॉलला प्राधान्य दिले तरच साखर उद्योगाचे भविष्य चांगले असेल, असेही गडकरी यांनी स्पष्ट केले.

'लोकसत्ता इथेनॉल परिषद २०२२'मध्ये नितीन गडकरी, अरुण फिरोदिया, बी. बी. ठोंबरे यांच्यासह (डावीकडून) एम. व्ही. पाटील, आदित्य गुप्ता, शिरीष देशपांडे, सुनील कागवाड, एस. बी. भड, प्रदीप ढोकरे, प्रमोद बेलसरे, हृषीकेश लाड, शरद लाड.

ज्येष्ठ उद्योगपती अरुण फिरोदिया, वेस्ट इंडियन शुगर मिल असोसिएशनचे (विस्मा) अध्यक्ष बी. बी. ठोंबरे आदी या वेळी उपस्थित होते. 'इथेनॉलचे भविष्य, आव्हाने आणि संघी' या अनुषंगाने यावेळी सविस्तर चर्चा करण्यात आली.

गडकरी म्हणाले, की देशाला सोळा लाख कोटीचे जीवाश्म इंधन आयात करावे लागते. त्या तुलनेत इथेनॉल उद्योगाची एकूण उलाढाल एक लाख कोटीच्या घरातही नाही. जीवाश्म इंधनाच्या आयातीवर कराच्या लागणाऱ्या खर्चापेकी सहा लाख कोटी (पान ९ वर)

- सहप्रायोजक
● युनिव्हर्सल फोर्सेस ● गोज्ज इन्जिनीअरिंग सिस्टिम्स लि.
- बँकिंग पार्टनर
बुलडाणा अर्बन को-ऑप क्रेडिट सोसायटी लि.
- पॉवर डाय
इंडियान सुकोटेक (एगो) प्रा. लि.
- सपोर्ट डाय
● श्रीपती शुगर अँड पॉवर लि.
● क्रांतिअगणी डॉ. जी. डी. बापू लाड सक्कारी साखर कारखाना लि., कुंडल
● श्री दत्त शेतकरी सहकारी साखर कारखाना लि. शिराळ

'उद्योगांनी सरकारपासून दूर राहावे'
तोट्यातील उद्योगाला अनुदान दिले जाते. पण, इथेनॉल उद्योग तोट्यात नाही. त्यामुळे सरकारकडून अनुदानची अपेक्षा न करता व्यावसायिक पद्धतीने इथेनॉल निर्मिती प्रकल्प उभारवेत. कोणत्याही उद्योगाने सरकारी जात जवळीक करणे उद्योगाच्या हिताचे असत नाही. उद्योगांनी सरकारपासून दूर राहून आपला विकास करावा, असे आवाहन गडकरी यांनी केले.

सीमाप्रश्नी आज टराव

विलंबाबद्दल विरोधकांच्या टीकेनंतर सरकारची ग्वाही

संजय बापट, लोकसत्ता

नागपूर : महाराष्ट्र-कर्नाटक सीमाप्रश्नावरून कर्नाटक सरकारने आक्रमक भूमिका घेतली असताना आठवडाभर सार्वभूमिका घेणाऱ्या शिंदे- फडणवीस सरकारने अखेर सोमवारी आक्रमक पवित्रा घेतला. विरोधकांनी केलेल्या कोंडीच्या पाश्र्वभूमीवर, सीमाप्रश्नाबाबत विधिमंडळात मंगळवारी टराव मांडणार असल्याचे राज्य सरकारने स्पष्ट केले.

सीमाप्रश्नावरून कर्नाटक सरकारने विधिमंडळात केलेल्या टरावाला जशास तसे उत्तर देणारा टराव विधिमंडळात मंजूर करण्याची घोषणा सरकारने केली होती. मात्र, कर्नाटक विधानसभा निवडणुकीच्या पाश्र्वभूमीवर तेथील भाजप सरकारने सीमाभागाचा विषय चिघडवण्याचा प्रयत्न केला. त्याच वेळी शिंदे-फडणवीस सरकारने मौन बाळगले होते. त्यावरून विरोधकांनी मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांना लक्ष्य केले. भाजपच्या सवुरीच्या भूमिकेमुळे गेल्या आठवड्यात हा

सीमाप्रश्नी राज्य सरकारने कणखर आणि कठोर भूमिका घ्यायला हवी. सभागृहात टराव करावा असेल तर या विषयाचा निकाल लागत नाही तोपर्यंत तो प्रदेश केंद्रशासित केलाच पाहिजे. - **उद्धव ठाकरे**, माजी मुख्यमंत्री

कोणत्याही परिस्थितीत राज्य सरकार आपल्या सीमावासीयांना वाऱ्यावर सोडणार नाही. सीमाप्रश्नावर राज्य सरकार तसुभरही मागे हटणार नाही. आपण इंच-इंच जमिनीसाठी सर्वांच न्यायालय, केंद्र सरकारकडे लढू. - **देवेंद्र फडणवीस**, उपमुख्यमंत्री

टराव विधिमंडळात मांडण्यात आलेला नाही, असे समजते. त्यामुळे सीमाप्रश्नावर सभागृहात टराव आणून शिंदे- फडणवीसांची कोंडी करण्याची व्यूहरचना विरोधकांनी केली होती. त्यानुसार सोमवारी विधानसभेत स्थगन प्रस्तावाच्या तर परिषदेत अल्पकालीन चर्चेच्या माध्यमातून विरोधकांनी हा विषय उपस्थित केला.

कोणत्याही स्थितीत महाराष्ट्र सीमावासीयांच्या मागे उभा राहील, असे नमूद करित मंगळवारी या विषयावर दोन्ही सभागृहांत टराव मांडण्याची ग्वाही फडणवीस यांनी दिली. विधानसभेत कामकाजाला सुरुवात होताच विरोधी पक्षनेते अजित पवार यांनी स्थगन प्रस्तावाच्या (पान ८ वर)

गायन जमीन वाटप, सिल्लोड महोत्सवाचे विधिमंडळात पडसाद

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

नागपूर : गायन जमिनीचे वाटप आणि सिल्लोड महोत्सवावरून कृषीमंत्री अब्दुल सत्तार यांची मंत्रिमंडळातून हकालपट्टी करण्याची मागणी करित विरोधकांनी सोमवारी दोन्ही सभागृहांचे काम बंद पाडले. या प्रकरणाची गंभीर दखल घेत उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सत्तार यांची चूक असेल तर त्यांना पाठिशी घालणार नसल्याचे स्पष्ट केले.

गायन जमीन वाटप आणि सिल्लोड महोत्सवाबाबत सत्तार हे मंगळवारी विधिमंडळात आपली बाजू मांडणार आहेत. विरोधकांनी आक्रमक पवित्रा घेतल्याने उपमुख्यमंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सत्तार यांना पाठिशी घेत घालण्याची भूमिका घेतली. तसेच सत्तार यांच्याविरोधातील दोन्ही सभागृहांतील आरोपाबाबत गांधिजी घेत अखत्यारे मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे यांनी दिल्लीहून परतताच सांगितले. त्यामुळे सत्तारावर कारवाई होणार का, याकडे सर्वांचे लक्ष लागले आहे.

कारवाई होणार ?

दिला. त्याचप्रमाणे विधानभवनाच्या बाहेरही विरोधकांनी जोरदार निदर्शने करित सत्तार यांच्या हकालपट्टीची मागणी केली. "सत्तार यांनी महाविकास आघाडी सरकारच्या काळात महसूल राज्यमंत्री असताना, वाशिम जिल्ल्यातील घोडवाभुळ येथील १५० कोटी रुपये किमतीची ३७ आणखी काही प्रकरणे मंगळवारी उघड करण्याचा इशारा विरोधकांनी

घेतला. राज्यात सत्ताराच्या घडामोडी सुरू असतानाच १७ जून रोजी सत्तार यांनी अधिकार नसताना तसेच जिल्हा न्यायालयाच्या निकाल डावलून हा आदेश काढला असून उच्च न्यायालयाच्या नागपूर खंडपीटाने त्यांचा हा निर्णय बेकायदा ठरवला आहे", याकडे विरोधी पक्षनेते अजित पवार यांनी विधानसभेत लक्ष वेधले. सत्तार यांनी सिल्लोड (पान ८ वर)

आयसीआयसीआय कर्ज गैरव्यवहार प्रकरण 'व्हिडीओकॉन'च्या वेणूगोपाल धूत यांना अटक

लोकसत्ता प्रतिनिधी

'कारवाई बेकायदा'

धूत यांची अटक बेकायदा असून, त्यांना कोर्टी सुनावली जाऊ नये, अशी मागणी त्यांच्या वकिलांनी न्यायालयाकडे केली. धूत यांना अंतरिम जाहील मंजूर करण्याची विनंती त्यांच्या वकिलांनी केली.

मुंबई : आयसीआयसीआय बँक कर्ज घोटाळ्याप्रकरणी बँकेच्या माजी मुख्य कार्यकारी अधिकारी चंदा कोचर आणि त्यांचे पती दीपक कोचर यांना अटक केल्यानंतर व्हिडीओकॉन समूहाचे संस्थापक वेणूगोपाल धूत यांना सीबीआयने सोमवारी मुंबईतून अटक केली. कोचर दाम्पत्य आणि धूत यांना समीरसमीर बसवून चौकशी करायची असल्याचे सीबीआयने सांगितल्यानंतर विशेष न्यायालयाने तिघांना तीन दिवसांची म्हणजेच २८ डिसेंबरपर्यंत सीबीआय कोर्टी सुनावली.

त्यांची कोर्टीची मुदत संपल्याने त्यांना विशेष न्यायालयात हजर करण्यात येणार होते. तत्पूर्वी, काही तास आधी सीबीआयने धूत यांची चौकशी करून त्यांना अटक केली. तिघांना विशेष न्यायालयासमोर हजर करण्यात आले. बँकेकडून व्हिडीओकॉनला सहा कर्जे मंजूर करण्यात आली होती, त्यापैकी दोन कर्जे चंदा कोचर यांचा समावेश असलेल्या बँकेच्या कर्ज मंजुरी समितीने मंजूर केली होती, असे सीबीआयतर्फे न्यायालयाला सांगण्यात आले. 'न्यू पॉवर'मध्ये दीपक कोचर आणि धूत यांची ५०-५० टक्के भागीदारी होती. दीपक कोचर यांना या कंपनीचे (पान ९ वर)

ढहावे शीख धर्मगुरु गुरु गोविंदसिंग यांच्या चार पुत्रांनी मोगलांशी लढताना दिलेल्या बलिदानाप्रत्यर्थ २६ डिसेंबर 'वीर बाल दिवस' म्हणून पाळण्याची घोषणा पंतप्रधान नरेंद्र मोदी यांनी या वर्षी केली होती. त्यानुसार मेजर ध्यानचंद राष्ट्रीय मैदानावर सोमवारी झालेल्या कार्यक्रमात पंतप्रधान मोदी सहभागी झाले होते. - पान १०

धोकादायक इमारतींच्या पुनर्विकासात रहिवाशांना दिलासा देण वर्षाचे भाडे देण्याचा सरकारचा प्रस्ताव

लोकसत्ता विशेष प्रतिनिधी

नागपूर : मुंबईतील अतिधोकादायक इमारतींच्या पुनर्विकासात घरे रिकामी करणाऱ्या रहिवाशांना विकासक भाडे वेळेवर देत नाहीत. त्यामुळे लाभाभ्यांची होणारी फरफट दूर करण्यासाठी त्यांना दोन वर्षांपर्यंत घरभाडे देण्याचा प्रस्ताव राज्य सरकारच्या विचाराधीन आहे. पुनर्विकास खडडलेल्या प्रकल्पांना स्वयंपुनर्विकासाचा पर्यायी उपलब्ध करून देणार असल्याची महिती उपमुख्यमंत्री तथा गृहनिर्माण मंत्री देवेंद्र फडणवीस यांनी सोमवारी विधानसभेत दिली.

मुंबईतील अतिधोकादायक इमारतींच्या पुनर्विकासाबाबत अमीन पटेल यांनी प्रश्न उपस्थित केला होता. त्यावेळी झालेल्या चर्चेदरम्यान फडणवीस यांनी सांगितले की, या इमारतींच्या पुनर्विकासासाठी रहिवाशांनी घरे रिकामी केल्यानंतर विकासक त्यांना वेळेवर भाडे देत नाही. त्यासाठी दोन वर्षांपर्यंत भाडे देण्याची सरकारची (पान ९ वर)

तेलबिया उत्पादनात स्वयंपूर्ण होण्याची घोषणा हवेतच...

हजार रुपयांचा भाव देऊनही सूर्यफुलाचे बियाणे मिळेना !

प्रदीप नणंदकर, लोकसत्ता

लातूर : एकेकाळी २५ लाख हेक्टरवर असलेले सूर्यफूल हे सध्या दोन ते सव्वादोन लाख हेक्टरापर्यंत खाली घसरले आणि आता त्याचे बियाणेही मिळणे कठीण झाले आहे. एक हजार रुपये किलो दर दिला तरी बियाणेच उपलब्ध नसल्याने तेलबिया उत्पादनात स्वयंपूर्ण होऊ, या घोषणेचा पुरता बड्ड्याबोळ झाला आहे. या अवस्थेला शासन धोरणेही कारणीभूत असल्याचे दिसते. भारतात १९६७ साली रशियातून सूर्यफुलाचा पेरु करतला येऊ शकतो, हे शेतकऱ्यांना कळले होते. ऊस नेण्यास कारखान्याने उशीर केला आणि

सूर्यफुलाचा पेरु सुरू झाला. सूर्यफूल हे आपत्कालीन पीक म्हणून ओळखले जाऊ लागले. खरीप किंवा त्याचे पोषण मूल्यही अधिक असते. त्यामुळे बाजारपेठेवही त्याला अधिक मागणी आहे. **बियाण्याचा इतिहास काय ?** भारतात बंगळुरू येथील

हंगामाचे सूत्र बदलले तरी सूर्यफुलाची पेरणी होते. १०० किलो सूर्यफुलातून ४० ते ४२ किलो तेल निघते आणि त्याचे पोषण मूल्यही अधिक असते. त्यामुळे बाजारपेठेवही त्याला अधिक मागणी आहे. **बियाण्याचा इतिहास काय ?** भारतात बंगळुरू येथील

संशोधन केंद्रात १९७७ मध्ये पहिले सूर्यफुलाचे 'बीएसएच वन' हे संकरित वाण तयार झाले. त्यानंतर देशभरात खासगी आणि शासकीय यंत्रणांनी सूर्यफुलाचे संकरित सुमारे दोनशे वाण तयार केले. त्याचा लाभ घेत शेतकऱ्यांनी (पान ८ वर)

केवळ नोटिसांचा खेळ, खासगी 'कोल वॉशरीज'ला मोकळे रान स्वच्छ कोळसा वापरूनही उष्मांकात अपेक्षित वाढ नाहीच !

महेश बोकरडे, लोकसत्ता

नागपूर : महानिर्मितीने औष्णिक विद्युत केंद्रासाठी लागणारा कोळसा स्वच्छ करण्याचे कंत्राट राज्य खनिज महामंडळामार्फत खासगी वॉशरीजला दिले. परंतु स्वच्छ (धुतलेला) कोळसा वापरूनही कराराप्रमाणे त्याचा उष्मांकच वाढलेला नाही. याबाबत महानिर्मिती आणि खनिज महामंडळ केवळ परस्पराना नोटीस बजावण्यातच वेळ घालवत असून वॉशरीजवर अद्याप कोणतीच कारवाई केलेली नाही. दुसरीकडे राजकीय नेतेही याबाबत मूग गिळून असल्याने आश्चर्य व्यक्त केले जात आहे. 'महानिर्मिती'ने २०११ पूर्वी

कोळसा धुलाई काळेबेरे - भाग १

महानिर्मितीने आरोप फेटाळले
महानिर्मितीच्या व्यवस्थापकीय संघटकांनी याबाबत इंग्लंडमध्ये प्रलंबाद दिला. कोराडीतील ६६० मेगावॉटच्या तीन संघांची रचना ३ हजार ७३९ उष्मांकावर आधारित आहे. एवढ्या उष्मांकासाठी नोव्हेंबर २०२१ पासून १०० टक्के धुतलेला कोळसा वापरला जातो. त्यामुळे येथील वीज उत्पादन क्षमता आणि मापदंडात सुधारणा झाली. कोळसा स्वच्छ करण्याच्या प्रकियेत सुधारणा होत नसेल तर करारानुसार दंड आकारला जातो. त्यानुसार महानिर्मितीने संबंधितांना नोटीस बजावली आहे, असे महानिर्मितीने स्पष्ट केले.

यानंतर महानिर्मितीने गुप्ता कोलला काळ्या यादीत टाकले. स्वच्छ कोळशाचा वापर केल्यास वीजनर्मिती संघ अधिक क्षमतेने काम करतो, प्रदूषण कमी होते आदी कारणे देत महानिर्मितीने पुन्हा स्वच्छ कोळसा वापरणे सुरू केले. यासाठी यंदा राज्य खनिज महामंडळाने निविदा काढून हे काम हिंद महाभिनरल, एसीबी, रुक्माई या खासगी कंपन्यांना दिले. दरम्यान, हिंद महाभिनरलच्या (पान ८ वर)